

<https://doi.org/10.5817/NR2022-2-9>

Odešel doc. PhDr. Aleš Brandner, CSc. (31. 12. 1944 – 1. 3. 2022)

Počátkem jara letošního roku postihla českou rusistickou obec citelná ztráta: 1. března nás navždy opustil významný brněnský rusista a slavista doc. PhDr. Aleš Brandner, CSc.

Aleš Brandner zasvětil celý svůj profesní život Masarykově univerzitě: v roce 1968 na Filozofické fakultě tehdejší Univerzity Jana Evangelisty Purkyně absolvoval obory ruština a čeština a od r. 1972 tam působil jako vysokoškolský pedagog. Šíře jeho odborných zájmů byla nebývale široká: zahrnovala jak současnou, tak historickou mluvnici ruštiny, dějiny spisovné ruštiny i dějiny ruské a slovanské jazykovědy. V počáteční fázi vědecké dráhy A. Brandnera ovlivnil formování jeho badatelské orientace zejména jeho školitel v aspirantuře prof. Roman Mrázek, pod jehož vedením A. Brandner obhájil v roce 1984 kandidátskou disertaci z oblasti srovnávací fonologie. Později se jeho badatelský zájem stále zřetelněji přikláněl k diachronnímu zkoumání ruštiny v širokých východoslovanských souvislostech. Zabýval se také popisem současného stavu a aktuálních vývojových tendencí morfologické soustavy ruštiny s dílčími historickými a komparačními aspekty v rusko-českém srovnávacím plánu. V centru jeho odborného zájmu v této oblasti byl především

analytismus pojmenování reprezentovaný nesklonnými substantivy přejatými ze západních jazyků, opomenuta nezůstávala ani slovesa, k jejichž výzkumu přistupoval v historické perspektivě porovnání s výchozí situací v praslovanské. V posledních letech se věnoval rovněž syntaxi. Svou lingvistickou erudici propojoval se znalostmi didaktické problematiky sledovaných témat, takže výsledky bádání úspěšně využíval také při výuce studentů ruské filologie; pomocí historického výkladu gramatických jevů jim např. dokázal osvětlit některé tvarové anomálie. A. Brandner za sebou zanechal úctyhodný bibliografický soupis prací, jimiž si získal renomé nejen mezi našimi rusisty a slavisty, ale i v zahraničí. Nezanedbatelné je také jeho působení v nejrůznějších administrativních funkcích v akademické obci, v oborových komisích a redakčních radách odborných časopisů (podrobněji o vědeckopedagogické činnosti A. Brandnera viz v medailonu J. Gazdy ve čtvrtém čísle časopisu *Opera Slavica* z r. 2014).

Úzká spolupráce doc. Brandnera s námi, rusisty Katedry slavistiky Filozofické fakulty Palackého univerzity v Olomouci, se datuje od počátku 90. let, kdy k nám doc. Brandner začal společně s prof. Stanislavem Žažou dojíždět jako externí člen oborové rady pro ruský jazyk. Všechna zasedání se účastnil s pedantickou přesností, snad ani jednou nevynechal. V rámci doktorského studijního programu zde přednášel i zkoušel historickou mluvnici ruštiny a aktivně

se účastnil všech dílčích i státních doktorských zkoušek a obhajob disertačních prací. Nikdy neodmítl žádost o posudek či jiné odborné dobrozdání. Díky této jeho činnosti jsme ho my, olomoučtí rusisté, mohli lépe poznat a pro jeho kolegiálnost, vstřícnost a jemný humor jsme si ho oblíbili.

Muž majestátní postavy, vždy vybraně oblečený, zdánlivě suchar, ve skutečnost člověk s vytříbeným smyslem pro humor, který dovedl své okolí bavit historkami z akademického života i zahrnovat zajímavými informacemi zejména o svém rodném městě. Jako hrdý brněnský patriot byl studnicí informací o Brně a jeho okolí. Při našich pracovních návštěvách Ústavu slavistiky FF MU nás např. cestou na oběd seznamoval s významnějšími budovami i památkami města, s osudy jeho obyvatel, nebo doporučoval místa pro dovolenou. Třebaže neměl vlastní rodinu, nebo právě proto, byl společenský, živě se zajímal o zážitky rodin svých kolegů, možná i proto se rád a hojně účastnil různých rusistických i slavistických akcí u nás i v zahraničí, kde měl všude přátele. Další hezké vzpomínky na něho se váží k našim společným cestám do zahraničí na různá symposia nebo konference, kdy byl ve vlaku vždy příjemným společníkem a vypravěčem.

Kolegové a přátelé se s doc. Brandnerem naposledy rozloučili ústy jeho žáka a pozdějšího dlouholetého spolupracovníka na Ústavu slavistiky Masarykovy univerzity doc. Jiřího Gazdy 10. března 2022 v obřadní síni brněnského krematoria. Aleš Brandner bude české slavistice

chybět nejen jako kolega rusista, ale i jako dobrý a laskavý člověk.

Helena Flídrová, Zdeňka Vychodilová

<https://doi.org/10.5817/NR2022-2-10>

Алла Владимировна Злочевская: жизнь как подвиг

2 мая 2022 г. скончалась старший научный сотрудник научно-исследовательской лаборатории «Русская литература в современном мире» филологического факультета МГУ имени М. В. Ломоносова, доктор филологических наук Алла Владимировна Злочевская. Она родилась в Москве 10 ноября 1951 г., закончила филологический факультет МГУ, затем аспирантуру, защитила кандидатскую и докторскую диссертации. Все это она совершила прикованной к инвалидной коляске после перенесенного в детстве полиомиелита. Талантливый исследователь, она писала свои работы, преодолевая боль и преодолевая препятствия, вела активную переписку с коллегами, участвовала в международных конференциях, редколлегиях научных сборников и журналов.

Ее теоретические труды, посвященные мифопоэтической метапрозе («*Три лика мистической метапрозы XX в.: Г. Гессе — В. Набоков — М. Булгаков*», 2016; «*„Мистическая метапроза“*»